

prima instanță: A. Miron (Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău)
instanța de apel: M. Guzun, A. Nogai, Vl. Brașoveanu
(Curtea de Apel Chișinău)

ÎNCHEIERE

01 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecătorii: Maria Ghervas, Iurie Bejenaru

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de avocații Gorelco Alina și Savva Alexandru în interesele Companiei Internaționale de Asigurări „ASITO” Societate pe Acțiuni,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Lungu Elena împotriva Companiei Internaționale de Asigurări „ASITO” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Banca Comercială „Victoriabank” Societate pe Acțiuni, cu privire la încasarea sumei asigurate, a penalităților, a dobînzii de întîrziere și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Compania Internațională de Asigurări „ASITO” Societate pe Acțiuni și menținută hotărîrea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 09 februarie 2016

c o n s t a t ă:

La data de 26 septembrie 2014 Lungu Elena a depus cerere de chemare în judecată împotriva CIA „ASITO” SA, intervenient accesoriu BC „Victoriabank” SA, prin care solicită încasarea din contul pîrîtului CIA „ASITO” SA a despăgubirii de asigurare în sumă de 255 000 lei, încasarea penalității pentru încălcarea termenului de plată a despăgubirii de asigurare în sumă de 46 410 lei, a dobînzii de întîrziere, precum și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii reclamanta a indicat că la data de 17 mai 2013 a procurat apartamentul nr. 195 din str. Independenței nr. 10/2, mun. Chișinău, iar pentru procurarea acestuia a încheiat cu BC „Victoriabank” SA un contract de credit în sumă de 200 000 lei și contract de ipotecă.

Încheierea contractelor respective a fost condiționată cu semnarea unui contract de asigurare facultativă a bunurilor persoanelor fizice „Proprietarul Casei”, contractul de asigurare fiind încheiat pe un termen de 1 an.

Menționează reclamanta că la data de 01 mai 2014, etajul mansardat al blocului locativ din str. Independenței nr. 10/2, mun. Chișinău a ars integral, inclusiv și apartamentul nr. 195, care constituie obiect al contractului de asigurare facultativă. În acest fel, a avut loc producerea cazului asigurat. Reclamanta a informat pîrîtul despre incendiu, fiind anexat și actul de constatare, iar la data de 14 mai 2014, reprezentanții CIA „ASITO” SA au ieșit la fața locului și au întocmit proces-verbal de constatare și evaluare a daunelor construcției deteriorate. Astfel, la data de 14 mai 2014 pîrîtul deținea toate actele necesare pentru adoptarea deciziei privind achitarea despăgubirii de asigurare, însă neachitarea nu a fost efectuată sub pretextul necesității prezentării actelor suplimentare.

Mai menționează reclamanta că la data de 03 iulie 2014, pîrîtului i-a fost înaintată reclamația în care a fost constatată interpretarea cu rea-credință a pct. 7.5 a contractului de asigurare facultativă a bunurilor persoanelor fizice și s-a solicitat achitarea despăgubirii de asigurare în termen de 10 zile calendaristice, reclamația însă a rămas fără răspuns.

La fel, la data de 04 august 2014 BC „Victoriabank” SA în calitate de creditor ipotecar a expediat pîrîtului toate actele și a solicitat examinarea în termen rezonabil a dosarului în privința Elenei Lungu privind achitarea despăgubirii de asigurare.

Prin hotărîrea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 09 februarie 2016, acțiunea a fost admisă integral. S-a încasat de la CIA „ASITO” SA în beneficiul Elenei Lungu și BC „Victoriabank” SA despăgubirea de asigurare în sumă de 255 000 lei, prejudiciu cauzat în sumă de 27 976,44 lei, dobînda de întîrziere 67 637,72 lei și penalitate 46 410 lei, cheltuieli de judecată pentru asistența juridică 10 000 lei, taxa de stat 7 650 lei, în total 414 674,16 lei. S-a încasat de la SA „ASITO” SA în beneficiul statului taxa de stat neachitată în sumă de 4 790 lei.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, la 09 martie 2016 CIA „ASITO” SA a declarat apel, solicitînd casarea integrală a hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri cu privire la respingerea acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2016 a fost respins apelul declarat de CIS „ASITO” SA și menținută hotărîrea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că în conformitate cu art. 1 al Legii cu privire la asigurări, drept temei pentru achitarea despăgubirii de asigurare servește survenirea cazului asigurat, în cazul de față cazul asigurat fiind confirmat prin actul de constatare a incendiului din 01 mai 2014 și a procesului-verbal de constatare și evaluare a daunelor construcției deteriorate din 14 mai 2014. Luînd în considerație faptul că bunul asigurat a fost totalmente deteriorat, suma asigurată urma să fie achitată integral - 255 000 lei.

În același context, instanța de apel a menționat că termenele care prevăd achitarea despăgubirii sînt determinate de pct. 7.5 al contractului de asigurare, care

prevede achitarea despăgubirii nu mai târziu decît în termen de 30 de zile de la data prezentării ultimului document necesar pentru finalizarea dosarului. Instanța de apel a constatat că la data de 14 mai 2014 CIA „ASITO” SA dispunea deja de toate actele necesare pentru finalizarea dosarului și adoptarea deciziei de achitare a despăgubirii de asigurare, respectiv pînă la 14 iunie 2014 compania urma să efectueze achitarea.

În partea ce ține de încasarea penalităților, instanța de apel a menționat că acest fapt este îndreptățit de prevederile art. 6 alin. (6) al Legii cu privire la asigurări, că în caz de încălcare a termenului de plată a indemnizației de asigurare sau a despăgubirii de asigurare din vina asigurătorului, acesta va plăti asiguratului, beneficiarului asigurării și/sau păgubitului, pentru fiecare zi de întîrziere, penalitate de 0,1% din suma indemnizației sau despăgubirii.

În același context, instanța de apel a reținut că la materialele cauzei se regăsește și ordinul de plată al serviciilor juridice, în acest sens partea care a cîștigat procesul fiind în drept în conformitate cu art. 94, 96 Cod de procedură civilă să solicite compensarea cheltuielilor de judecată.

La data de 07 noiembrie 2016 avocatul Gorelco Alina a declarat în interesele CIA „ASITO” SA recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea lui, casarea hotărîrilor judecătorești și emitere unei noi hotărîri prin care a respinge acțiunea.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurentului copia deciziei integrale, însă la materialele dosarului nu se regăsește dovada recepționării acesteia, din care considerente recursul declarat se consideră a fi depus în termen.

În motivarea recursului recurentul a invocat că instanțele nu au aplicat prevederile art. p. 7.6 lit. a) și p. 7.7 din contractul de asigurare, conform cărora mărimea despăgubirii de asigurare se stabilește: în caz de distrugere totală sau răpire a bunului – în limitele sumei contractuale de asigurare, ținîndu-se cont de plățile anterioare și scăzîndu-se uzura și costul rămășițelor bune pentru utilizare ulterioară sau realizare. Iar, din despăgubirea de asigurare se scad, după caz franșiza prevăzută de contractul de asigurare, ratele de primă datorate pînă la expirarea contractului de asigurare; valoarea resturilor care pot fi refolosi, stabilită de comun acord sau prin experți neutri; uzura bunurilor deteriorate.

Astfel, recurentul consideră neîntemeiată încasarea de la companie a sumei limite de răspundere în mărime de 255 000 lei.

La data de 01 ianuarie 2017 avocatul Savva Alexandru a declarat în interesele CIA „ASITO” SA supliment la recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea lui, casarea hotărârilor judecătorești și emitere unei noi hotărâri prin care a respinge acțiunea.

În susținerea recursului menționează că BC „Victoriabank” SA nu a depus în instanța de judecată o cerere de sine stătător cu pretenții proprii și certe împotriva CIA „ASITO” SA, solicitând printr-o cerere doar intervenirea sa în proces în calitate de coreclamant de partea Elenei Lungu, care nu este îndreptățită nici legal nici contractual să pretindă și să primească eventuala despăgubire de asigurare. Cu toate acestea, instanțele au dispus încasarea sumelor din contul CIA „ASITO” SA în beneficiul Elenei Lungu și BC „Victoriabank” SA, în calitatea lor atribuită de creditorii solidari.

În opinia recurentului, pretenția de încasare a despăgubirii de asigurare, care conform legii aparține exclusiv beneficiarului asigurării, creditorul ipotecar BC „Victoriabank” SA, nu este și nu poate fi solidară cu pretențiile Elenei Lungu în acest sens.

Pretenția Elenei Lungu de încasare din contul CIA „ASITO” SA a prejudiciului sub forma dobânzii bancare, nu poate fi solidară cu eventualele pretenții similare ale BC „Victoriabank” SA, pentru că banca nu are achitate credite bancare, și nu are încheiat un contract de credit, nu a prezentat dovada suportării eventualelor prejudicii.

Se mai invocă în recurs că instanțele greșit au interpretat circumstanțele de fapt și au dat apreciere greșită înscrisurilor prezentate. Astfel calculele efectuate de CIA „ASITO” SA nu constituie o dovadă a recunoașterii pretențiilor ci o acțiune preparatorie a asigurătorului.

Un alt argumente al recursului este că instanțele ierarhic inferioare ilegal au declarat nulitatea unor clauze stabilite în condițiile asigurătorului (pct. 14.20 din condițiile de asigurare nr. 70, aprobate de asigurător la data de 216.11.2011. Or, la dosar nu existe vrio probă care să confirme că Comisia Națională a Pieței Financiare ar fi recunoscut ca fiind contrare prevederilor legale careva clauze stabilite prin condițiile de asigurare nr. 70 din 16.11.2011.

Susține că prin încasarea despăgubirii de asigurare, Lungu Elena, pe lângă faptul că și-a primit înapoi bunul anterior pierit, mai primește și despăgubirea de asigurare, egală cu valoarea bunului pierit.

După recurent instanțele ilegal au stabilit mărimea despăgubirii de asigurare. Astfel, instanțele nu au ținut cont de franșiza și uzura care putea și trebuia pusă fie eventual exclusă din mărimea încasată a despăgubirii, precum și a altor cheltuieli.

La fel, invocă că dobânda de credit în mărime de 27 976,44 lei nu poate fi pusă pe seama CIA „ASITO” SA, or aceasta nu derivă din contractul de asigurare încheiat între CIA „ASITO” SA și Lungu Elena.

În motivarea recursului se mai invocă că instanțele ilegal au încasat de la CIA „ASITO” SA în beneficiul Elenei Lungu și BC „Victoriabank” SA a dobânzii de întârziere și a penalităților.

Susține că clauza penală stabilită de art. 6 alin. (6) din Legea cu privire la asigurări nr. 407 din 21.12.2006 nu este o clauză penală punitivă, astfel încât, pentru perioada care au fost calculate penalități, nu urmează a fi calculate dobânzi de întârziere, având în vedere că mărimea acestora se acoperă de cea a penalităților.

În recurs se menționează că reclamantul urmează să prezinte instanței descifrarea modalității de calcul a dobânzii de întârziere solicitată.

La fel, susține că în speță instanțele ierarhic inferioare nu au verificat circumstanțele modificării ratelor de refinanțare stabilite de BNM pentru perioada pretinsei întârzieri.

Recurentul pretinde că instanțele de judecată nu au indicat în conținutul hotărârilor contestate a motivelor, considerentelor și convingerilor cu privire la actele normative în temeiul cărora se pretinde a fi calculată dobânda de întârziere a executării pretinsei obligații.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de avocații Gorelco Alina și Savva Alexandru în interesele Companiei Internaționale de Asigurări „ASITO” Societate pe Acțiuni nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizând actele cauzei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ constată că argumentele formulate în recurs se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei, iar argumentele invocate în recurs, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe când, alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins. Or recursul, exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de avocații Gorelco Alina și Savva Alexandru în interesele Companiei Internaționale de Asigurări „ASITO” Societate pe Acțiuni ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de avocații Gorelco Alina și Savva Alexandru în interesele Companiei Internaționale de Asigurări „ASITO” Societate pe Acțiuni se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru